

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម

កូនសៀវភៅ ស្តីពី
ផលិតកម្មដំណាំបេក

ដែលផ្តល់នូវនិរន្តរភាពប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

Climate Resilient Banana Growing Technique

រៀបចំដោយ កម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសកសិកម្មថ្មីដែលផ្តល់នូវនិរន្តរភាពប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (ASPIRE)
ឧបត្ថម្ភដោយ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងមូលនិធិអន្តរជាតិសម្រាប់អភិវឌ្ឍកសិកម្ម (IFAD)

រាជធានីភ្នំពេញ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៨

លេខកថា

ការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការផ្ទេរនូវចំណេះដឹងបច្ចេកវិទ្យា និង នវានុវត្តន៍ថ្មីៗ ដែលធន់ នឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។ ការផ្សព្វផ្សាយនេះរួមចំណែកក្នុងការ ដោះស្រាយ គ្រោះធម្មជាតិ និងបញ្ហានានា ដល់កសិករ និងសហគមន៍កសិកម្ម សំដៅជំរុញការ បង្កើនផលិតភាព គុណភាព សុវត្ថិភាពផលិតផលកសិកម្ម និងបង្កើនប្រាក់ចំណូលគ្រួសារ។

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទបានដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយផ្សព្វផ្សាយ កសិកម្មកម្ពុជានាឆ្នាំ២០១៥ បានបង្ហាញថា កម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយត្រូវបញ្ជ្រាបបញ្ជាដែលពាក់ព័ន្ធនៅ នឹងធនធានធម្មជាតិ និងបរិស្ថាន ក៏ដូចជាបញ្ហាសុខភាព ទៅក្នុងឯកសារសម្ភារៈនិងសារ ផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម តាមរយៈការចែករំលែកចំណេះដឹងអំពី ការអនុវត្តលើការគ្រប់គ្រងទីផ្សារ ការគ្រប់គ្រងនិងនិងការអភិរក្សដី និងទឹក និងក្សេត្រ-វត្តកម្ម បង្កើនផលិតភាព ពពិធការរូបនីយកម្ម និងពាណិជ្ជបរិយកម្មកសិកម្ម ដោយបង្កើនការផ្តល់សេវាផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេស កសិកម្ម ដល់កសិករ ការស្រាវជ្រាវបច្ចេកទេសកសិកម្ម សំដៅបង្កើនទិន្នផលដំណាំ សុវត្ថិភាព ចំណីអាហារ ក្នុងបរិបទតម្រូវការទីផ្សារ និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។

កម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសកសិកម្មថ្មីដែលធន់ទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (ASPIRE) បានរៀបចំ “ឯកសារបច្ចេកទេស ស្តីពីផលិតកម្មដំណាំចេក ដែលធន់ទៅនឹងការប្រែប្រួល អាកាសធាតុ “ នេះឡើង ដោយបានពិភាក្សាជាមួយអ្នកបច្ចេកទេស អ្នកឯកទេស និងអង្គការ ជំនាញបច្ចេកទេសនានា នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទសូមដាក់ចេញនូវ ឯកសារបច្ចេកទេស ស្តីពី វិធីសាស្ត្រដាំដំណាំចេក ដែលធន់ទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដែលជាឯកសារគ្រឹះសម្រាប់មន្ត្រីកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទខេត្ត រាជធានី ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ភ្នាក់ងារប្រតិបត្តិនៅមូលដ្ឋាននិងអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់យកទៅអនុវត្តក្នុង ការផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យា និងវិធីសាស្ត្រ កាត់បន្ថយហានិភ័យ នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដល់កសិករ និងអ្នកផលិតទទួលបាន គុណភាពខ្ពស់ និងបង្កើនប្រាក់ចំណូល។

ថ្ងៃចេញផ្សាយ ១៧ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ សិរីទ្រិសីក ព.ស.២៥៦២

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ៣០.....ខែ វិច្ឆិកា...ឆ្នាំ ២០១៥

អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម

មាតិកា

សេចក្តីផ្តើម	1
១. អត្ថប្រយោជន៍នៃដំណាំចេក	1
២. ការជ្រើសរើសដើមចេកសម្រាប់ដាំ.....	1
៣. ការរៀបចំដី និងជីករណ្តៅ	2
៤. ការដាំ.....	2
៥. ការថែទាំ	3
៦. ការគ្រប់គ្រងសត្វល្អិត និងជម្ងឺ	5
៧. ការគ្រប់គ្រងជីជាតិដី	8
៨. ការគ្រប់គ្រងទឹក.....	9
៩. ការប្រមូលផល និងក្រោយពេលប្រមូលផល	10
១០. ប្រតិទិនដាំដុះ និងតម្រូវការទីផ្សារ	12
១១. ផែនការអាជីវកម្មអាស្រ័យលើធនធានដែលមានស្រាប់	12
១២. វិភាគសេដ្ឋកិច្ច	13
ឯកសារយោង.....	14

សេចក្តីផ្តើម

ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុធ្វើឲ្យមានផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានដល់ផលិតកម្មកសិកម្ម ជាពិសេសការធ្វើ កសិកម្មដែលពឹងផ្អែកទៅលើធម្មជាតិ។ ការផ្លាស់ប្តូរពេលវេលាដាំដុះដោយសារការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ធ្វើឲ្យមាន ផលប៉ះពាល់យ៉ាងខ្លាំងដល់ផលិតកម្មដំណាំចេក។ ការកើនឡើងនូវសត្វល្អិតបំផ្លាញ ធម្មី ការប្រែប្រួល របបទឹកភ្លៀង ភ្លៀងធ្លាក់មិនទៀងទាត់ រាំងស្ងួត ទឹកជំនន់ ធ្វើឲ្យទិន្នផលដំណាំចេកមានការធ្លាក់ចុះដែលអាចធ្វើឲ្យប្រាក់ចំណូលរបស់កសិករមានការថយចុះផងដែរ។ ការយល់ដឹងពីវិធានការ និងបច្ចេកទេសកសិកម្មដែលធន់ទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ អាចជួយកាត់បន្ថយនូវហានិភ័យគ្រោះមហន្តរាយ និងការខាតបង់ផ្សេងៗ និងបង្កើនប្រាក់ចំណូល របស់កសិករ។ សកម្មភាពសំខាន់ៗមួយចំនួនដែលគួរអនុវត្តដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យ និងផលប៉ះពាល់ ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុក្នុងផលិតកម្មដំណាំចេកមានដូចជា៖ ការជ្រើសរើស និងផលិតពូជ ការរៀបចំដីនិងការ ដាំដុះ ការថែទាំ ការគ្រប់ទឹក ការគ្រប់គ្រងសត្វល្អិតចង្រៃនិងធម្មី និងការគ្រប់ជីជាតិដី។

១. អត្ថប្រយោជន៍នៃដំណាំចេក

- ចេកសំបូរទៅដោយវីតាមីនអា វីតាមីនសេ និងបេស៊ីស និងមានផ្ទុកប៊ូតាលស្យូមច្រើនជាងផ្លែឈើផ្សេងៗដទៃ ដែលល្អសម្រាប់សុខភាព
- ជួយជាអាហារសំខាន់សម្រាប់អ្នកឈឺក្រពះ និងកុមារ
- ដល់ក្រពះនិងពោះវៀន សម្រួលដល់ការរំលាយអាហារ។

២. ការជ្រើសរើសដើមចេកសម្រាប់ដាំ

- ពូជចេកគួរជ្រើសរើសយកកូនមានសុខភាពល្អ គ្មានផ្ទុកធម្មី និងសត្វល្អិត
- យកកូនដែលមានកម្ពស់ពី ៣០ស.ម ទៅ១០០ស.ម មានស្លឹកតូច
- កុំយកកូនដែលមានស្លឹកធំ
- គាស់កូន ដោយប្រើចបដែលមុតល្អ
- បើជាដើមកម្ពស់២ម ត្រូវកាត់ចុងចោល

កូនចេកល្អសម្រាប់ដាំ

- កាត់ឬសចេញឲ្យអស់ បកស្រទមខាងក្រៅ និងស្លឹកចាស់ចោលដើម្បីការពារការនាំយកសត្វល្អិតចង្រៃទៅជាមួយ
- បើមានជាលិការពណ៌ខ្មៅ ឬលឿងភ្លេតជាប់គល់ត្រូវចិតចេញឲ្យអស់
- ត្រាំកូនចេកពូជក្នុងទឹកក្តៅសីតុណ្ហភាព ៥២ ទៅ ៥៥ អង្សាសេ រយៈពេល ២០នាទី ដើម្បីកម្ចាត់កត្តាចង្រៃ
- ជាការល្អកូនដែលគាស់ហើយត្រូវដាំឲ្យអស់ក្នុងរយៈពេល ១សប្តាហ៍។

៣. ការរៀបចំដី និងដីករណ្តៅ

- ដីត្រូវភ្ជួរយ៉ាងហោចណាស់ឲ្យបាន២ដង បើមិនភ្ជួរមិនសូវល្អព្រោះមិនបានបំផុសដីហាលសម្លាប់មេរោគ និងដីឆាប់ហាប់ណែន
- សំបកសណ្តែកបាយ ឬសណ្តែកអង្កុយ ជីកំប៉ុស្ត ឬជីលាមកសត្វ ដាក់ទ្រាប់បាត និងភ្ជួរលុបពេលរៀបចំដី
- ជីករណ្តៅ ៣០-៦០ស.មបួនជ្រុង និងជម្រៅ ៣០-៦០ស.ម
- ដាំចន្លោះជួរ ៣ម និងចន្លោះគុម្ព ១.៥ម។

៤. ការដាំ

- ដាក់កូនចេកចូលក្នុងរណ្តៅ
- លុបដីស្រទាប់លើលាយលាមកសត្វ និងជាន់បង្ហាប់ជុំវិញដើម
- យកដីស្រទាប់ក្រោមលប់ពីលើគល់កូនចេកពីលើកម្រាស់ ១០ស.ម។

ការដាំកូនចេក